Warszawa, dnia 29 maja 2020

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Znak sprawy:PRR.pz.071.5.26.2020

Pan
Ryszard Kierzek
Prezes
Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej

W odpowiedzi na pismo z dnia 14 maja br. w sprawie sytuacji na rynku trzody chlewnej oraz konieczności podjęcia działań antykryzysowych w związku ze skutkami COVID-19, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bieżąco analizuje rozwój sytuacji na rynkach rolnych, w tym rynku wieprzowiny i podejmuje działania mające na celu poprawę sytuacji rynkowej oraz wsparcie producentów rolnych.

W dniu 13 maja br. podczas nieformalnego posiedzenia Rady Ministrów Rolnictwa UE, w formie wideokonferencji, podczas której Ministrowie rozmawiali na temat kryzysowej sytuacji w rolnictwie, związanej z pandemią COVID-19, strona polska, wskazując na odnotowany na przełomie kwietnia i maja gwałtowny spadek cen skupu żywca wieprzowego podkreśliła, że należy niezwłocznie uruchomić dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny w ramach interwencji rynkowej przewidzianej w przepisach dotyczących wspólnej organizacji rynku produktów rolnych.

Postulat ten został również zgłoszony przez przedstawiciela Polski na posiedzeniu Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych w Brukseli, odbywającym się w formie wideokonferencji. Oprócz Polski potrzebę reakcji na rynku trzody chlewnej zgłosiły również inne państwa UE, ponieważ spadkowa tendencja cenowa notowana jest na całym rynku UE w konsekwencji obowiązujących ograniczeń wprowadzonych w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2.

Jednocześnie informuję, że w odpowiedzi na trwający kryzys na rynkach produktów rolnych, Komisja Europejska w dniu 30 kwietnia 2020 r., przedstawiła projekt zmiany rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, w którym wprowadza nowe – jednorazowe, ograniczone w czasie działanie w ramach, którego państwa członkowskie będą mogły do końca 2020 roku przyznać wsparcie dla właścicieli gospodarstw rolnych (do 5 tys. euro) oraz małym i średnim przedsiębiorstwom (do 50 tys. euro) w sytuacjach nadzwyczajnych związanych z zagrożeniem i skutkami występowania COVID-19. Obecnie, równolegle do prac na poziomie UE, w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają intensywne prace

analityczne, określające potrzeby i ewentualne możliwości ww. wsparcia. W tym zakresie analizowane są również możliwości wsparcia producentów świń.

Ponadto, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uruchomiona zostanie pomoc dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w sektorze rolnym i przetwórstwie rolno-spożywczym w formie kredytów obrotowych na finansowanie bieżącej działalności z dopłatami do oprocentowania i z gwarancją ich spłaty. Kredyty będą udzielane przez banki współpracujące z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Ze środków Funduszu Gwarancji Rolnych (utworzonego ze środków PROW 2014-2020) będą stosowane przez 12 miesięcy dopłaty do oprocentowania kredytów w wysokości 2% w skali roku oraz będzie udzielana gwarancja ich spłaty na okres:

- 39 miesięcy (okres spłaty kredytu 36 miesięcy + dodatkowe 3 miesiące) dla kredytu odnawialnego ;
- 51 miesięcy (okres spłaty kredytu 48 miesięcy + dodatkowe 3 miesiące) dla kredytu nieodnawialnego.

Powyższe kredyty będą udzielane do dnia 31 grudnia 2020 r.

Prowadzone są również prace legislacyjne nad projektem ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw, w którym przewiduje się stosowanie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych między innymi podmiotom prowadzącym działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Stosownie do przepisów ww. projektu ustawy kredyty obrotowe odnawialne lub nieodnawialne z dopłatami do oprocentowania będą mogły być udzielane w celu zapewnienia płynności finansowej utraconej lub zagrożonej utratą w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19. Kredyty te będą udzielane na warunkach komercyjnych, natomiast z Funduszu Dopłat do Oprocentowania będą realizowane dopłaty do oprocentowania w wysokości: 2% w przypadku mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców, 1% w przypadku dużych przedsiębiorców. Dopłaty będą stosowane do umów zawartych do dnia 31 grudnia 2020 r. W projekcie przewiduje się, że powyższe kredyty będą udzielane przez banki, które zawrą stosowną umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, których wykaz będzie publikowany na stronie internetowej BGK.

Ponadto producenci rolni mogą ubiegać się w bankach o zmianę warunków spłaty preferencyjnych kredytów udzielanych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Stosownie do obowiązujących zasad udzielania kredytów inwestycyjnych w okresie objętym umową kredytu bank może:

1) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,

2) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, ale nie dłuższy niż maksymalny przewidziany dla danej linii kredytowej, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął i pod warunkiem poinformowania o tym ARiMR.

Natomiast w przypadku kredytów na wznowienie produkcji, w okresie objętym umową kredytu bank może:

1) w przypadku kredytów inwestycyjnych (linia KL01):

a) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek,

b) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, pod warunkiem poinformowania o tym ARiMR i nie przekroczenia kwoty pomocy, wyliczonej w umowie kredytu,

2) kredytów obrotowych (linia KL02) - stosować karencję lub prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, przy czym okres stosowania przez ARiMR dopłat nie może przekroczyć 4 lat.

Maksymalna kwota dopłat do oprocentowania kredytu na wznowienie produkcji, która może zostać wykorzystana w okresie kredytowania, ustalana jest na dzień zawarcia umowy kredytu i wskazana w tej umowie.

Aby ograniczyć negatywne skutki obecnego stanu epidemiologicznego, umożliwiono bankom, niezależnie od regulacji wynikających z przepisów prawa bankowego – zmianę warunków spłaty kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy. Bank w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii może dokonać zmian określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu udzielonego mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, jeżeli:

- kredyt został udzielony przed 8 marca 2020 r. i
- zmiana taka jest uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy dokonaną przez bank nie wcześniej niż 30 września 2019 r.

Na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz.U. z 2019 r. poz. 33) i decyzji Komisji Europejskiej z dnia 8 kwietnia 2020 r. o zgodności programu pomocy państwa na restrukturyzację zadłużenia gospodarstw rolnych SA.56408 (2020/N) z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, niewypłacalni producenci rolni w najbliższym czasie będą mogli ubiegać się o pomoc w formie:

1) bankowych kredytów restrukturyzacyjnych z dopłatami do oprocentowania realizowanymi przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

2) pożyczek na spłatę zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwo rolne znajdujące się w trudnej sytuacji ekonomicznej udzielanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

3) gwarancji spłaty bankowych kredytów restrukturyzacyjnych udzielanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że wysokość:

1) kredytu restrukturyzacyjnego objętego dopłatą do oprocentowania nie może przekroczyć 5 mln zł dla podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne,

2) pożyczki nie może przekroczyć kwoty zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne wynikającej z planu restrukturyzacji, nie większej jednak niż 5 mln zł dla podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne,

3) gwarancji nie może być wyższa od kwoty przyznanego kredytu restrukturyzacyjnego wraz z odsetkami od tej kwoty, z wyłączeniem kwoty odsetek dopłat udzielanych przez Agencję do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki, jeżeli takie zostały udzielone, jednocześnie kwota tej gwarancji nie może być większa niż suma hipoteki stanowiącej zabezpieczenie roszczeń Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wynikających z tytułu wykonania obowiązków gwaranta i nie większa niż wartość nieruchomości, na której hipoteka ta będzie ustanowiona.

Oprocentowanie kredytu restrukturyzacyjnego dla kredytobiorcy będzie wynosić 2%, natomiast oprocentowanie pożyczki będzie zmienne i będzie wynosić rocznie nie mniej niż wysokość stopy bazowej opublikowanej przez Komisję Europejską na jej stronie internetowej, obowiązującej w dniu udzielenia pożyczki, powiększonej o 4 punkty procentowe (obecnie 5,84%).

Stosownie do przepisów ww. ustawy Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa będzie pobierał jednorazowo prowizję z tytułu gwarancji w wysokości 0,5% kwoty gwarancji. Warunkiem uzyskania pomocy w formie dopłat do oprocentowania bankowych kredytów na restrukturyzację zadłużenia, pożyczek na spłatę zadłużenia oraz gwarancji spłaty kredytów na restrukturyzację zadłużenia jest m.in. przedstawienie przez podmiot prowadzący gospodarstwo rolne planu restrukturyzacji gospodarstwa rolnego zaakceptowanego przez dyrektora właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego. Przykładowy wzór planu restrukturyzacji gospodarstwa rolnego został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi https://www.gov.pl/web/rolnictwo/pomoc-na-restrukturyzacje-zadluzenia-gospodarstwrolnych. Natomiast szczegółowe warunki udzielania ww. pomocy oraz wzory wniosków o pomoc zostaną w najbliższych dniach zamieszczone na stronach internetowych odpowiednio Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa lub Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Jan Białkowski

Podsekretarz Stanu